

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาประเทศทางด้านต่าง ๆ อย่างมาก ในปัจจุบันเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มนุษย์ต้องประสบกับปัญหาหลายด้าน การจัดการศึกษาจึงควรเป็นไปเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคล ซึ่งบุคคลเหล่านั้นควรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถทันต่อความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เศรษฐกิจและสังคม ความก้าวหน้าของวิทยาการแขนงต่าง ๆ ดังกล่าว ล้วนแต่อาศัยหลักการทางคณิตศาสตร์ทั้งสิ้น ดังที่ ยูจีน นิธิกุล (2530 : 1) ได้กล่าวว่า "คณิตศาสตร์เป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับความคิด กระบวนการและเหตุผล คณิตศาสตร์ฝึกให้คนคิดอย่างมีระเบียบและเป็นรากฐานของวิทยาการหลายสาขา" และสุเทพ จันทรสุมศักดิ์ (2518 : 16) ได้กล่าวในเรื่องนี้ไว้ว่า "คณิตศาสตร์มีลักษณะเป็นภาษาสากล เป็นภาษาที่ผู้เชี่ยวชาญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใช้สื่อสารซึ่งกันและกัน ถ้าไม่มีคณิตศาสตร์แล้วเครื่องจักร เครื่องยนต์และเครื่องใช้ไฟฟ้าก็มิขึ้นไม่ได้" จะเห็นได้ว่าวิชาคณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อชีวิตประจำวัน มีส่วนสัมพันธ์กับชีวิตมนุษย์อย่างไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ จากอดีตที่ผ่านมาพบว่า การเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์มีปัญหาสำคัญคือ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน ดังจะเห็นได้จากการประเมินผลการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในปีพุทธศักราช 2522 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2525 : 60-61) ที่ตั้งเกณฑ์ว่านักเรียนควรจะทำข้อสอบได้ร้อยละ 60 ของจำนวนจุดประสงค์ทั้งหมดในแต่ละวิชา แต่พบว่าวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนสามารถทำข้อสอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพียงร้อยละ 14.26 จากรายงานการวิจัยทางการศึกษาของหน่วยศึกษานานาชาติ กรมสามัญศึกษา (2527 : 78-79) เรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาทั่วประเทศ" ใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปี 2525 จำนวน 30,902 คน พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการสอบ

วิชาคณิตศาสตร์เท่ากับ 9.24 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และจากรายงานการวิจัยทางการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2531 : 52-53) ใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เขตการศึกษา 7 ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เพียง 12.2 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน

เมื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการเรียน จึงมีนักการศึกษาและนักจิตวิทยาเป็นจำนวนมากได้ทำการศึกษาค้นคว้าและทดลอง พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบด้านสติปัญญาและองค์ประกอบทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา ดังที่ อเนสตาซี (Anastasi 1961 : 142) กล่าวว่า "ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญาและองค์ประกอบทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา" นักจิตวิทยานั้นนักจิตวิทยาให้ความเห็นว่า มีอิทธิพลมาจากปัจจัย 2 ประการ คือ พันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม (Crow and Crow 1961 : 40-47) ปัจจัยทั้ง 2 ประการนี้มีอิทธิพลทำให้ระดับสติปัญญาของคนแตกต่างกันไป ปัจจัยทางพันธุกรรมนั้นจะเป็นเรื่องของการถ่ายทอดลักษณะยีนส์ของบรรพบุรุษไปสู่ลูกหลาน ซึ่งยากที่จะควบคุมเพื่อการศึกษาค้นคว้า ส่วนปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมสามารถจัดและควบคุมให้เด็กเป็นไปตามความประสงค์ได้ ดังที่ บรูเนอร์ (Bruner 1961 : 39) กล่าวว่า "สติปัญญาของคนเราขึ้นอยู่กับการจัดประสบการณ์ สิ่งแวดล้อมที่ดีในช่วงแรกของชีวิต" และเขายังกล่าวด้วยว่า การจัดสิ่งแวดล้อม จัดประสบการณ์ที่ดีให้แก่เด็กจะส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับที่ แมคแคนเลส (McCandless 1976 : 56) ได้ให้ความเห็นว่า เด็กที่เคยได้รับการอบรมเลี้ยงดูในสภาพแวดล้อมที่อัดคัดขาดแคลน เมื่อจัดสิ่งแวดล้อมใหม่ให้ปรากฏว่า ผลการเรียนจะดีขึ้นและจากการศึกษาของ เพรสกอต (Prescott 1961 : 17-46) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับเด็กติดต่อกันมาเป็นเวลา 30 ปี พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนคือ องค์ประกอบทางวัฒนธรรมและสังคมประกิต เช่น ขนบธรรมเนียมความเชื่อของครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน การอบรมเลี้ยงดู ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น ถ้าหากว่าองค์ประกอบใดเป็นอุปสรรคต่อการเรียนย่อมทำให้เด็กเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถที่แท้จริง

ครอบครัวถือเป็นหน่วยทางสังคมแห่งแรกที่นักเรียนได้มีโอกาสใกล้ชิดและได้รับการเรียนรู้ เป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลครอบคลุมชีวิตยิ่งกว่าอิทธิพลอื่นใด แต่ละครอบครัวมีวิถีทางการดำเนินชีวิตเฉพาะของตน การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา บรรยากาศและความสัมพันธ์ภายในบ้าน ตลอดจนทัศนคติที่บิดามารดามีต่อบุตรในแต่ละครอบครัวไม่เหมือนกัน (อัจฉรา สุขารมณ์ 2528 : 1) การที่นักเรียนได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีมีความอบอุ่นได้รับความเข้าใจจากบิดามารดา ย่อมทำให้มีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย จิตใจ ตลอดจนอารมณ์ที่เกื้อกูลต่อการพัฒนาทางสติปัญญาของนักเรียน ในทางตรงกันข้ามจากสภาพแวดล้อมของนักเรียนที่ขาดความอบอุ่นและขาดการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม ย่อมมีผลทำให้นักเรียนขาดความเชื่อมั่นและสับสนต่อการพัฒนาการทางสติปัญญา (กองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ 2531 : 15) วิธีการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดามีผลต่อพัฒนาการทางสติปัญญาของบุตร บิดามารดา ที่ใช้การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จะส่งเสริมให้บุตรมีความอยากรู้อยากเห็นและชอบการแข่งขันมากกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่น ๆ เพราะว่าบิดามารดาที่อบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจะเร่งให้บุตรของตนมีความเป็นอิสระแห่งตน คือ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ และเป็นตัวของตัวเอง เด็กที่มีความเป็นอิสระแห่งตนนี้จะมีอารมณ์ผ่องใส ทำให้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ง่ายและรวดเร็วกว่า จึงเป็นเหตุผลที่เชื่อได้ว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบฝึกให้เด็กมีความเป็นอิสระแห่งตนสามารถส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กได้ (Cronbach 1963 : 243) ซึ่งเห็นได้ว่าสิ่งแวดล้อมสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางสติปัญญา ก็คือ การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ออปเปอร์ (Oppen 1971 : 325) กล่าวว่า "ในตอนต้นของชีวิต ความรัก ความเอาใจใส่จากบิดามารดาเป็นสิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับเด็ก แต่เมื่อโตขึ้น บิดามารดาจำเป็นต้องสร้างทัศนคติตลอดจนความมีเหตุผลให้เกิดแก่เด็ก ความรักความเอาใจใส่เพียงอย่างเดียว ย่อมไม่เพียงพอต่อการพัฒนาเด็กอย่างสมบูรณ์" ด้วยเหตุนี้เองแบบแผนหรือวิธีการอบรมเลี้ยงดูจึงมีบทบาทสำคัญ นั่นคือสภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศภายในบ้านมีความสำคัญต่อเด็กอย่างยิ่ง อาจกล่าวได้ว่า รากฐานสำคัญของความรู้สึกนึกคิด สติปัญญา ตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ล้วนขึ้นอยู่กับ การเริ่มต้นชีวิตที่บ้าน ซึ่งย่อมส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย

จากการศึกษางานวิจัยของ โรเจอร์ (Rogers 1972 : 117) ซึ่งได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูเป็น 3 แบบ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาให้ความรักความอบอุ่น มีเหตุผล ยอมรับความสามารถ และความคิดเห็นของบุตร ให้บุตรมีส่วนร่วมรับรู้

ในกิจกรรมบางอย่างและให้ความร่วมมือกับบุตรตามโอกาสอันสมควร ทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณเองได้รับความยุติธรรม การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาไม่ให้ความเอาใจใส่ดูแล ไม่ให้การสนับสนุนหรือคำแนะนำใด ๆ บิดามารดาจะปล่อยให้บุตรทำอะไรได้ตามใจชอบ เด็กมักมีความรู้สึกว่าคุณเองไม่ได้รับความอบอุ่นจากบิดามารดาเท่าที่ควร การอบรมเลี้ยงดูแบบปกป้องคุ้มครองมากเกินไปเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาทะนุถนอม ไม่ยอมให้บุตรตัดสินใจหรือลงมือทำอะไรด้วยตนเอง บิดามารดาจะเป็นผู้ทำให้ตลอด ทำให้เด็กไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่รู้จักคิด ไม่รู้จักตัดสินใจและมีความรู้สึกว่าคุณเองเป็นเด็กอยู่เสมอ และจากการศึกษางานวิจัยของ เออร์ลอค (Hurlock 1978 : 66) ซึ่งได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูเป็น 3 แบบคือการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าคุณบิดามารดาปฏิบัติต่อตนเองอย่างยุติธรรม บิดามารดาไม่ตามใจและเข้มงวดกวดขันจนเกินไป ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของบุตร ให้ความร่วมมือกับบุตรตามโอกาสอันสมควร การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าคุณบิดามารดาก้าวร้าวเรื่องส่วนตัวของคุณ ทำให้ตนเองรู้สึกผิดเมื่อแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ถูกบังคับให้ทำตามความต้องการของบิดามารดาและบิดามารดาใช้คำพูดที่ทำให้รู้สึกอับอาย การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยเป็นการเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าคุณเองได้รับการตามใจและไม่ได้รับการเอาใจใส่ คำแนะนำช่วยเหลือจากบิดามารดาเท่าที่ควร

นอกจากนั้น จากผลการวิจัยในประเทศทางตะวันตกส่วนใหญ่พบว่า ความแตกต่างของภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนเป็นสิ่งกำหนดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่สำคัญ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 8) โดยเฉพาะภูมิหลังด้านการศึกษาของบิดามารดานั้นเป็นสิ่งสำคัญมาก บาร์นฮิล (Barnhill 1985 : 721-A) ศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของบุตรมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของบิดามารดา แมคมิลแลน (McMillan quoted in Burnard and Huckins 1967 : 456-457) ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีบิดามารดาที่ได้รับการศึกษาสูง

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดู และภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครองมีบทบาทในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะพัฒนาการทางด้านสติปัญญา อันจะมีผล

ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้วิจัยทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูและมีภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครองแตกต่างกัน" เพื่อให้ทราบว่าคุณลักษณะการอบรมเลี้ยงดู และภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครองส่งผลร่วมกันต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนหรือไม่ โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นระดับชั้นแรกในระดับมัธยมศึกษา หากผลการวิจัยได้ว่าลักษณะการอบรมเลี้ยงดูและภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครองส่งผลร่วมกันต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน ก็จะทำให้ผู้ปกครองได้ตระหนักถึงความสำคัญในช่วงนี้และจะได้แก้ไขได้ทันที่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครองแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานการวิจัย

มอร์โรว์และวิลสัน (Morrow and Wilson 1961 : 508-514) ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีบิดามารดาที่ให้การชมเชยและยอมรับ แสดงความสนใจ และเข้าใจบุตรอย่างมาก ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำนั้นบิดามารดาที่ปกป้องคุ้มครองมากเกินไป นอกจากนี้จากการศึกษาของ ฮิลเลียด และรอต (Hilliard and Roth 1969 : 424-428) พบว่า มารดาของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อบรมเลี้ยงดูบุตรแบบปล่อยปละละเลย มากกว่ามารดาของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

เพ็ญศรี อรุณรุ่งเรือง (2522 : 69) ศึกษาพบว่า บิดามารดาที่มีระดับการศึกษาสูง ส่งผลให้บุตรมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง บิดามารดาที่มีระดับการศึกษาต่ำส่งผลให้บุตรมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

จากผลการศึกษาเหล่านี้ ชี้ให้เห็นว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูและภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแตกต่างกัน ซึ่งน่าจะมีผลทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์แตกต่างกันด้วย และเนื่องจากยังไม่พบงานวิจัยเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่อาเนทท์ อากาภิรม (2517 : 25) ได้กล่าวไว้สรุปได้ว่า ชนชั้นต่ำจะอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบปล่อยปละละเลย ชนชั้นกลางจะอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบมีเหตุผล และชนชั้นสูงจะอบรมเลี้ยงดูบุตรอย่างดีเยี่ยม ซึ่งหมายความว่า ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมอันประกอบด้วย ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ของบิดามารดา มีผลต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตร ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครองแตกต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์แตกต่างกัน
3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - ตัวแปรอิสระ คือ การอบรมเลี้ยงดู ภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครอง

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์

3. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครองดังนี้

3.1 การอบรมเลี้ยงดู 4 แบบ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบปกป้องคุ้มครองมากเกินไปและการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน

3.2 ภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครอง 3 แบบ คือ ภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครองระดับต่ำ ภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครองระดับปานกลาง และภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครองระดับสูง

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือผู้ปกครองตามการรับรู้ของนักเรียนและแบบสอบถามเกี่ยวกับภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครอง ถือเป็นข้อมูลที่ตอบด้วยความจริงใจ

2. นักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์อย่างเต็มความสามารถ

3. การวิจัยครั้งนี้ไม่คำนึงถึงเพศและอายุของนักเรียน ซึ่งอาจจะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ หมายถึง ความสามารถในการเรียนซึ่งวัดได้จากคะแนนสอบวิชาคณิตศาสตร์ ค 102 เรื่องอัตราส่วนและร้อยละ เส้นตรงและมุม ความยาว พื้นที่ และปริมาตร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การปฏิบัติของผู้ปกครองต่อนักเรียนในลักษณะต่าง ๆ กัน ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งลักษณะการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 4 แบบ ตามแบบของโรเจอร์และ

เออร์ลอค (Rogers 1972 : 117 and Hurlock 1978 : 66) ดังนี้

2.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครองให้ความรัก ความอบอุ่น ความยุติธรรม มีเหตุผล ยอมรับความสามารถและความคิดเห็น ให้มีส่วนร่วมรับรู้ในกิจกรรมบางอย่างและให้ความร่วมมือตามโอกาสอันควร

2.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครองไม่ให้ความเอาใจใส่ดูแล ไม่ให้การสนับสนุนหรือคำแนะนำใด ๆ ปล่อยให้ทำอะไรตามชอบใจ ไม่ให้ความอบอุ่นเท่าที่ควร

2.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบปกป้องคุ้มครองมากเกินไป หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครองทนุถนอม ไม่ยอมให้ตัดสินใจหรือลงมือทำอะไรด้วยตนเอง ไม่ให้อิสระเท่าที่ควร ต้องอยู่ในระเบียบวินัยที่กำหนดไว้ มักจะคุ้มครองป้องกันให้ความช่วยเหลือตลอดเวลา

2.4 การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่นักเรียนมีความรู้สึกว่าเขาเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ต้องอยู่ในระเบียบวินัยที่กำหนดไว้หรือถูกควบคุมไม่ให้ได้รับความสะดวกในการกระทำตามที่ตนเองต้องการ

3. ภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครอง หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 แบบ (ปรีชา คุวินทร์พันธ์ 2526 : 20) คือ

3.1 ภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครองระดับต่ำ หมายถึง ผู้ปกครองไม่ได้รับการศึกษาหรือจบการศึกษาระดับประถมศึกษา

3.2 ภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครองระดับปานกลาง หมายถึง ผู้ปกครองจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป หรือจบประโยคอาชีวศึกษาแต่ไม่เกินปริญญาตรี

3.3 ภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครองระดับสูง หมายถึง ผู้ปกครองจบการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

4. ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือบุคคลอื่นที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วยและให้การอบรมเลี้ยงดูเป็นเวลานานที่สุด

5. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2533 สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครุคณิศาสตร์ในการช่วยปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียน โดยคำนึงถึงการอบรมเลี้ยงดูและภูมิหลังด้านการศึกษาของผู้ปกครอง ในกรณีที่
พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิศาสตร์ขึ้นอยู่กับกรอบรมเลี้ยงดูและภูมิหลังด้านการศึกษาของ
ผู้ปกครอง
2. เป็นแนวทางให้ผู้ปกครองปรับปรุงวิธีการอบรมเลี้ยงดูเนื้อหาทางส่งเสริมให้
นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น
3. เป็นแนวทางสำหรับฝ่ายแนะแนวที่จะศึกษาปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนพร้อมทั้งขอ
ความช่วยเหลือจากผู้ปกครองได้ง่ายยิ่งขึ้น อันจะทำให้การช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพ
4. เป็นแนวทางในการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูและภูมิหลังด้านการศึกษา
ของผู้ปกครองที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย